

הדו"ח הדיפלומטי

סקירה חודשית על מדיניות-החוץ האזורת של ישראל
עורך: ד"ר רועי קיבריק*

גיליון מס' 21, ינואר 2019

א. ישראל והפלסטינים

• **עדיין אין תהליך שלום** - במהלך החודש שוב [הודלפו](#) פרטים מתוך תדרכים שהעניקו אמריקאים בנוגע לתכנית השלום שלהם, שעיקרם מתייחס להקמת מדינה פלסטינית על כ-90 אחוזים מהגדה המערבית, עם חילופי שטחים וסיפוח גושי ההתנחלויות לישראל. הממשל האמריקאי לא אישר את ההדלפות וממשלת ישראל לא הגיבה לפרסומים. לקראת סוף החודש [הודיעה](#) ישראל כי היא אינה מאריכה את המנדט של כוח המשקיפים הבינלאומי בחברון שהוקם במסגרת הסכמי אוסלו. גורמים בינלאומיים רבים, כולל המדינות המרכיבות את הכח [הביעו](#) התנגדות למהלך, ודאגה כי הפסקת פעילותו עלולה להסלים את המציאות בחברון. בנוסף הופנתה [ביקורת](#) פוליטית פנימית כנגד המהלך. משרד החוץ [פעל](#) בהצלחה למנוע את הצטרפותה של הרשות הפלסטינית לוועידה לפירוק נשק במעמד של מדינה משקיפה.

• **סיוע בינלאומי לעזה** - שיקולים פוליטיים [בישראל](#) ואצל החמאס, לצד מתיחות ביטחונית מחודשת, [עיכבו](#) את [העברת](#) הפעימה השלישית של הכספים הקטרים עליה הסכימו כחלק מההבנות בין הצדדים לרגיעה. משא ומתן [עקיף](#) בין ישראל ו[החמאס](#) במעורבות קטר, [מצרים](#) והאו"ם [נפתח](#) מחדש לשם [עיצוב](#) מנגנון חדש של העברת כספים ותמיכה. כתוצאה מכך, בהמשך החודש [הוחלט](#) להעביר סכום חלקי לטובת משפחות נזקקות בארבעת החודשים הקרובים, ו[להפנות](#) חלק אחר של הכספים, אשר [שימש](#) בעבר לתשלום משכורות, לטובת פרויקטים של תעסוקה ובניית תשתיות בהובלת האו"ם. בהלימה למתווה זה, [אישרה](#) ישראל בסוף החודש להקים מתקן למחזור חומרים בצפון רצועת עזה שיטפל במפגע המזבלות במימון שגויס על ידי האו"ם. ישראל [הרחיבה](#) את שטח הדייג מול הרצועה ל-12 מייל.

• **המשך מאמץ דיפלומטי להעברת שגרירויות זרות לירושלים** - משרד החוץ [המשיך לפעול](#) להעברת שגרירויות לירושלים. במהלך פגישתו של נתניהו עם ראש ממשלת רומניה דנצ'ילה [ביקש](#) ממנה לפעול להעברת שגרירות ארצה לירושלים. החודש פורסם כי בנובמבר 2018 שיגר משרד החוץ מכתב רשמי לכל המדינות עמן יש לישראל יחסים דיפלומטיים בו הוא מודיע כי לא תאושר יותר הקמת קונסוליות כבוד בירושלים למדינה ללא שגרירות בבירה. זאת על מנת ללחוץ על המדינות המעוניינות בנציגות בירושלים, אך נמנעות מלהעביר את שגרירותן, לפתוח נציגות בעלת משמעות גדולה יותר מקונסוליות כבוד, כמו מרכזי תרבות או נספחות מסחריות. המועצה לביטחון לאומי [קיימה](#) דיון סגור בו דנה בתכנית לסגירת מוסדות אונר"א במזרח ירושלים, והחליטה לקדם את הכפפת מוסדות החינוך במזרח העיר למערכת החינוך הישראלית, ולהימנע ממתן רישיונות לפתיחת בתי ספר של אונר"א כבר בשנה הקרובה.

• **אתגרים לתיאום הביטחוני וליחסים הכלכליים בין ישראל והרשות הפלסטינית** - בעקבות כניסתו לתוקף של חוק אמריקאי שחוקק [בתמיכה](#) של ארגוני ימין ישראלים, הקושר בין סיוע חוץ לבין תשלום פיצויים לנפגעי טרור, [הודיעה](#) הרשות הפלסטינית כי היא מוותרת על כספי הסיוע האמריקאים המופנים כולם לטובת התיאום הביטחוני עם ישראל. בישראל [הביעו](#) דאגה מהמהלך, [ופנו](#) לגורמי ממשל בארה"ב בבקשה לתקן את החוק. פגישה שתוכננה להתקיים בשולי הפורום הכלכלי הבינלאומי בדאבוס, בה היו אמורים שרי האוצר של ישראל והרשות הפלסטינית לחתום על מימוש

* ד"ר רועי קיבריק הוא מנהל המחקרים של מכון מיתוים. ניתן ליצור עמו קשר ב: rkibrik@mitvim.org.il ולעקוב אחריו בטוויטר: [SergioKkibrik](https://twitter.com/SergioKkibrik)
הדו"ח הדיפלומטי נשען על פרסומים ומקורות גלויים, ואין באפשרותנו לבדוק באופן מלא את נכונותו של כל דיווח על פרטיו השונים. כמו כן, יש לזכור כי רבים מהתהליכים והאירועים ממשיכים להתפתח, והבנה מלאה של משמעותם דורשת פרספקטיבה רחבה יותר מאשר דו"ח חודשי. סייעה בהכנת הדו"ח החודשי, יובל ברדה.

הפרויקטים הכלכליים עליהם הוסכם בחודשים האחרונים, [בוטלה](#) לאחר שישראל סירבה לדרישת הרשות כי הפגישה תתקיים ללא שר האוצר האמריקאי. החודש [נחשף](#) כי במהלך מאי 2018 עת הדרדר מצבו הבריאותי של אבו-מאזן, הציעה ישראל לאשפזו בארץ, ושלחה רופא מומחה שייצב את מצבו.

- **מאבק בחרם** - במהלך דיון המתנהל בבית המשפט [השיבה](#) המדינה כי היא עומדת על בקשתה לגרש פעיל זכויות אדם אמריקני בהתאם לחוק החרם. פעיל זכויות אדם בריטי [ניסה](#) בשנית להיכנס אל ישראל לאחר שנאסר עליו, אך [גורש](#) בטענה כי היה עליו לתאם מראש את הגעתו לארץ. שרים רבים [תקפו](#) את ארגון אמנסטי לאחר שהוציא דו"ח הקורא לחברות תיירות מרכזיות להחרים את ההתנחלויות. ישראל [פעלה נגד החלטת](#) של ממשלת מלזיה [לא](#) לאפשר לשחיינים פראלימפיים מישראל להשתתף באליפות העולם, [ובעקבות](#) כך [בוטל](#) הארוע במלזיה.
- **בנייה בהתנחלויות** - הממשלה [הקצתה](#) כ-1200 דונם לבניית שכונה חדשה באפרת המרחיבה את ההתנחלות לכיוון בית לחם, אשר עם התממשות הבנייה תהיה מוקפת בהתנחלויות. [נפתח](#) כביש מצפון-מזרח לירושלים המפריד בין נהגים פלסטינים לישראלים באמצעות חומה באורך של שלושה קילומטרים ובגובה של שמונה מטרים.

ב. ישראל והאזורים סביב לה

המזרח התיכון

- **מאמצים להפגת המתיחות עם רוסיה בגין פעילות בסוריה** - ישראל [המשיכה](#) בתקיפת יעדים איראניים בסוריה, וכל זאת תוך שמירת [התיאום](#) עם רוסיה, והסרת העמימות שאפיינה בעבר את פעילותה. דוברת משרד החוץ הרוסי זכרובה [הבהירה](#) כי מוסקבה [דורשת](#) מישראל [להפסיק](#) את תקיפותיה האוויריות בסוריה. בהמשך, מאידך [הצהיר](#) סגן שר החוץ רוסי כי רוסיה אינה מקלה ראש בביטחונה של מדינת ישראל, וכי רוסיה ואיראן אינן בעלות ברית. השליח המיוחד של פוטין, לבנטייב וסגן שר החוץ ורשיין [הגיעו](#) לישראל, [ונועדו](#) עם נתניהו, מנכ"ל משרד החוץ [רותם](#) ובכירים נוספים. בהקשר של נסיגת כוחות ארה"ב מסוריה, [העלה](#) נתניהו בקשה בפגישתו עם היועץ לביטחון לאומי בבית הלבן, כי ארה"ב תכיר בריבונות ישראל על הגולן.
- **סימנים לנורמליזציה עם מדינות המפרץ?** - עיתונאית סעודית [קראה](#) להפסיק עם הסיסמאות ולהבין שישראל היא עובדה קיימת, ועיתונאים כוויתים [ביטאו תמיכה](#) בכינון שלום ונורמליזציה עם ישראל לעת פתרון הסכסוך הישראלי-פלסטיני. התבטאויות אלו זכו לביקורת ברשתות החברתיות, וסגן שר החוץ הכוויתי [ציין](#) כי כווית לא מתכוונת לנרמל את יחסיה עם ישראל וישנו פער בין מה שקורה בפועל לבין ההצהרות ברשתות החברתיות. [דווח](#) כי בכירים ישראלים נפגשו עם מקביליהם מהאמירויות באבו-דאבי ובישראל כהכנה למפגש בדרג הפוליטי הגבוה. שר החוץ של האמירויות גרגאש התייחס לאפשרות ביקור נתניהו באמירויות, [ואמר](#) כי פריצת הדרך האסטרטגית ביחס לישראל חייבת לבוא עם התקדמות בתהליך השלום. [פורסם](#) כי יו"ר מפלגת העבודה גבאי ערך ביקור חשאי באבו-דאבי שם נפגש עם מנהיגים מקומיים ודן עמם בתכנית השלום האמריקאית וביזמת השלום הערבית. הביקור אורגן בסיועו של מתווך מרוקאי. באליפות הגרנד פרי בג'ודו שנערכה בישראל [לא](#) לקחו חלק ספורטאים ממדינות ערב.
- **שלום מתחמם עם מצרים?** - בראיון לרשת CBS [תיאר](#) א-סיסי את [שיתוף](#) הפעולה הביטחוני [חסר](#) התקדים עם ישראל במלחמה בטרוריסטים בסיני, הכולל גם כניסה מצרית למרחב האווירי הריבוני הישראלי. שר האנרגיה שטייניץ [השתתף](#) בפורום הגז הטבעי שאירחה מצרים. גנרל מצרי [ביקר](#) בכפר הנוער ניצנה לאחר שקליעים תועים מתרגיל צבאי מצרי שנערך בסיני פגעו במבנה ריק בכפר. שגריר ישראל במצרים דוד גוברין ואנשי השגרירות [השתתפו](#) ביריד הספרים הבינלאומי בקהיר.
- **המתיחות עם ירדן וסוגית המים** - בלחץ ירדני [אישרה](#) מחדש ממשלת ישראל את פרויקט תעלת הימים. שר ההסברה הירדני לשעבר צאלח אל-קלאב [ביקר](#) את שרת ההסברה הירדנית הנוכחית שדרכה על דגל ישראל, ואמר כי זו הפרה

של הסכם השלום. משלחת עיתונאים ירדנים בכירים [ביקרה](#) בארץ ונפגשה עם השר לשיתוף פעולה אזורי הנגבי וח"כ אכרם חסון. עם פתיחתו של שדה התעופה החדש ע"ש אילן ואסף רמון [העבירה](#) ירדן מחאה נוספת, והתלוננה בפני ארגון התעופה האזרחית הבינלאומי על סכנה לפגיעה בריבונותה. שר החוץ הירדני [התייחס](#) לרמת הגולן, וקבע כי היא שטח כבוש שישראל צריכה לסגת ממנו.

- **מתקרבים לעיראק? - פורסם** כי שלוש משלחות עיראקיות [ביקרו](#) בישראל בחודשים האחרונים. המשלחות כללו מנהיגים מקומיים שיעים וסונים מבגדד, שנפגשו עם אנשי אקדמיה וגורמים רשמיים, וביקרו ביד ושם, במטרה לגבש תשתית אזרחית לחיזוק הקשרים העתידיים. משרד החוץ עודד את היוזמה ותמך בה. שר החוץ העיראקי אל-חכים [אמר](#) כי עיראק מאמינה בפתרון שתי המדינות לסכסוך הישראלי-פלסטיני, ומשרד החוץ העיראקי הצהיר כי עמדת המדינה נאמנה ליוזמת השלום הערבית ולהחלטות הבינלאומיות.
- **מאבק באיראן - נתניהו הוזמנו** להשתתף בוועידה אותה מארגן שר החוץ האמריקאי פומפיו, שתתכנס בפברואר 2019 בוורשה, בה ייקחו חלק גם שרי חוץ ממדינות ערביות, שתעסוק בשאלת היציבות במזרח התיכון והאיום האיראני. משרד החוץ הישראלי [בירך](#) את האיחוד האירופי על [החלטתו](#) להטיל סנקציות חדשות על אנשים [וגופים](#) איראנים, בעקבות חשיפת כוונתם לבצע פעולות טרור על אדמת אירופה. ממשלת ישראל [הודתה](#) כי אין מניעה חוקית לחברות הסוחרות עם איראן להתמודד במכרזים ממשלתיים, וזאת בסתירה למדיניות אותה ישראל מנסה לקדם ברחבי העולם.

אירופה

- **יחסים מתוחים עם האיחוד האירופי - נתניהו נפגש** עם ראשת ממשלת רומניה דנצ'ילה וביקש ממנה לפעול למניעת החלטות של האיחוד כנגד ישראל. שגריר האיחוד האירופי בישראל ז'ופרה ([שקיבל](#)) את פרס שגריר השנה מעמיתיו הישראליים ([הדף](#) במאמר בעברית טענות ישראל בדבר מניעת השותפות ברגולציה של תמרוקים, וציין כי האיחוד משתף פעולה עם ישראל גם בתחום זה. המשרד לעניינים אסטרטגיים [פרסם](#) דו"ח המאשים את האיחוד האירופי במימון ארגונים הקוראים לחרם על ישראל. שרת החוץ האירופית מוגריני ומשרדה [הבהירו כי המימון](#) לארגונים לא ממשלתיים אינו תומך בהסתה, בטרור, באנטישמיות או בפעולות BDS, ציינו כי בדקו את ההאשמות הקודמות של המשרד שהתגלו לא נכונות, וחזרו והזמינו את ישראל להיכנס לדיאלוג בנושא. השר לעניינים אסטרטגיים ארדן [הגיב](#) כי ישמח להיכנס לדיאלוג עם האיחוד האירופי. עמנואל ג'ופרה שגריר האיחוד האירופי בישראל. ארגוני החברה האזרחית ELNET הישראלית ו-EPC האירופית [קיימו](#) את הדיאלוג האסטרטגי הרביעי לקידום יחסי ישראל-אירופה.
- **אנטישמיות, גזענות וזיכרון השואה - ישראל הבהירה** שלא תהיה מוכנה לארח חברת מפלגת אלטרנטיבה לגרמניה שאמורה להגיע לארץ בפברואר 2019 במסגרת משלחת שהוזמנה על ידי המרכז לשלטון המקומי. שגריר ישראל בגרמניה יששכרוף [הצהיר](#) כי לא מתקיים קשר – וכי הוא לא מתכוון לקיים קשר – עם מפלגת אלטרנטיבה לגרמניה המחזיקה בנוסטלגיה לעבר הנאצי. יו"ר הסוכנות הרצוג [נאם](#) בפרלמנט האירופי בבריסל לציון יום השנה הבינלאומי לזכר השואה, ועל רקע נתונים המצביעים על מגמת עלייה באנטישמיות באירופה. הנשיא ריבלין [שוחח](#) עם נשיא יוון בעקבות השחתת האנדרטה לזכר יהודי סלוניקי, ושיתף אותו בדאגתו לשתיקתם של ראשי הכנסיות ביוון, שקולם הדתי חשוב מאוד.
- **אירלנד מקדמת חקיקה נגד ההתנחלויות - הפרלמנט האירי התקדם** בחקיקת חוק חרם נגד ההתנחלויות. לאחר שהסנאט [קיבל](#) את הצעת החוק בדצמבר 2018, הבית התחתון של הפרלמנט קיבל את הצעת החוק בקריאה ראשונה, וההצעה תעבור לשלבי החקיקה הבאים. משרד החוץ [גינה](#) את התקדמות תהליכי החקיקה, זימן את השגרירה לשיחת נזיפה, [וטען](#) כי מאמצי החקיקה של אירלנד מבטאים אפליה אובססיבית כנגד ישראל ואנטישמיות. יו"ר הכנסת [הודיע](#) ליו"ר הפרלמנט האירי כי משלחת חברי כנסת שהיתה אמורה להיפגש עמו לא תצא.

אגן הים התיכון

- **משבר פוליטי לצד קשרים אזרחיים עם תורכיה** - ישראל [מנעה](#) באופן חריג מחברות תורכיות את האפשרות לזכות במכרז לבניית נמל תעופה בינלאומי בישראל. ב-2018 [נמשכה](#) מגמת הגידול המרשימה במספר הנוסעים הישראלים לתורכיה, כאשר יותר מ-70 אחוזים מהם הם ערבים-ישראלים. ישראל [העבירה](#) את מבנה השגרירות באנקרה למעון חדש, קטן יותר וקל יותר לאבטחה, וכל זאת כאשר הקיפאון ביחסים נמשך. בית המשפט [קיבל](#) את תשובת משרד החוץ בעתירה שהוגשה לחשיפת מסמכים בנוגע להכרה ישראלית ברצח העם הארמני, אשר טען כי חשיפת המסמכים עשויה לפגוע ביחסים המדיניים של ישראל עם תורכיה ואזרבייג'ן.
- **הגז הטבעי כעוגן ליחסים אזרחיים** - שר האנרגיה שטייניץ [השתתף](#) בקהיר בפסגת שרי האנרגיה שבמסגרתה הוכרז על הקמת פורום הגז המזרחי-ים-תיכוני. הפסגה התכנסה בחסות נשיא מצרים ושר האנרגיה המצרי ובהשתתפות נציגים מיוון, קפריסין, ירדן, הרשות הפלסטינית, ואיטליה. במהלך המפגש [נערך](#) דיון בין ישראל ומצרים בנוגע לבניית צינור תת-ימי ממאגר לווייתן למתקני ההנזלה שבמצרים. שטייניץ [הוזמן](#) לפגישה נוספת שתתקיים בקהיר במהלך חודש אפריל. כמו כן [נפגש](#) עם סגן שר האנרגיה האמריקאי ברוליט אשר בירך על שיתוף הפעולה בין ישראל ומצרים בתחום הגז והביע את תמיכת ארה"ב.

ג. מערך החוץ הישראלי

- **מאבק על מעמדו של משרד החוץ** - נתניהו [לא](#) מינה שר חוץ במקומו, וזאת על אף שהתחייב בפני הממשלה לעשות זאת עד תום חודש ינואר. לנוכח פתיחת שנת 2019 עם גירעון תקציבי של כ-350 מיליון ש"ח, [החליט](#) משרד החוץ על צמצום פעילותם של השליחים בחו"ל הכולל ביטול טיסות וביטול תקציב לחגיגות יום העצמאות ה-71. במסגרת המאבק על תקציב משרד החוץ, [הפסיק](#) המשרד להעניק שירותים למשרדים אחרים של הממשלה, הכוללים הענקת דרכונים דיפלומטים וסיוע בהוצאת שליחים. בתחילת החודש [נחתם](#) הסכם בין משרד ראש הממשלה ומשרד החוץ שאפשר למשרד החוץ להמשיך ולהעסיק את 1,200 עובדי אבטחת התעופה בעולם.
- **השתלבות בעולם** - יום השואה הבינלאומי [צוין](#) בארגון אונסק"ו לראשונה ללא נוכחות ישראלית, לאחר שזו עזבה את הארגון. גם נציגים לא-רשמיים מישראל לא השתתפו. באו"ם [התקיים](#) טקס בו נאמו מזכ"ל האו"ם ושגריר ישראל באו"ם דנון, ומשלחת של 40 שגרירים מהאו"ם [יצאה](#) לביקור בפולין ובישראל בהובלת השגריר דנון. נתניהו [ביטל](#) את השתתפותו בפורום הכלכלי הבינלאומי בדאבוס, [לטענת](#) לשכתו היות ומנהיגים אחרים עמם תכנן להיפגש ביטלו הגעתם. ישראל [נבחרה](#) כמייצגת של מדינות המערב בוועדה המפקחת אחר עבודת הארגונים הלא-ממשלתיים לזכויות אדם ותשמש כסגנית יו"ר הוועדה.
- **דיפלומטיה מודרנית** - משרד החוץ [שיתף](#) פעולה עם פעילים אזרחיים וחברות עסקיות פרטיות במאבק לניטור וצמצום ההשפעה של מעורבות זרה וחדשות כזב ברשתות החברתיות, ואף [פיתח](#) אפליקציה לאיתור ודיווח על חשבונות מזויפים בטוויטר. משרד החוץ [דיווח](#) בעיתונות העברית על התרומה של ישראל למאמץ המובל על ידי האו"ם לפיתוח הדיפלומטיה הדיגיטלית. שגריר ישראל במקדוניה דן אוריין [המשיך](#) בפעילותו לשלב אנשים עם צרכים מיוחדים, וגייס לשם כך גם את יכולתו לקפוץ גבוה בחליפה.
- **לקראת בחירות** - ראש השב"כ ארגמן [הזהיר](#) מפני התערבות מדינה זרה בבחירות. במסגרת מערכת הבחירות [נפגשו](#) מנהיגי מפלגות עם בכירי השדולה הישראלית בווינגטון (איפא"ק). יו"ר הכנסת אדלשטיין [דחה הצעה](#) של האסיפה הפרלמנטרית של מדינות הים התיכון (PAM) לשלוח משקיפים שיודאו את טוהר הבחירות. יו"ר מפלגת התנועה לבני [נפגשה](#) עם שגריר האיחוד האירופי בישראל ז'ופרה כדי לדון בחזון שלה לגבי עתיד ישראל. השגריר הביע את רצונו לפגוש את כלל המנהיגים הפוליטיים לפני הבחירות. יו"ר מפלגת העבודה גבאי [הכריז](#) כי עם היבחרו לראשות הממשלה

יצג יוזמת שלום ישראלית עם הפלסטינים ומדינות ערב. יו"ר יש עתיד לפיד הביע את התנגדותו לכינוס הצפוי של מדינות וישגרד בארץ במהלך פברואר 2019.

- מאמצים להתקרבות אל אמריקה הלטינית** - בניגוד לעמדת בכירים במערכת הביטחון, ובהתאם להמלצת משרד החוץ לאחר קיום דיאלוג עם הקהילה היהודית בוונצואלה בנוגע לביטחונה ולנוכח הלחץ האמריקאי, [החליטה](#) ישראל [להכיר](#) בראש האופוזיציה גואידו, כנשיא ונצואלה הלגיטימי. בכך חברה ישראל לעמדת מרבית המדינות הדמוקרטיות-ליברליות בעולם. לנוכח אסון קריסת סכר בברזיל, [שלחה](#) ישראל משלחת סיוע למדינה.
- אתגרים והזדמנויות בשיתופי פעולה עם אסיה** - סין [ביקשה הבהרות](#) מישראל לאחר שורת התבטאויות פומביות שהזכירו מפני מעורבות סין במשק הישראלי. ראש השב"כ ארגמן [טען](#) כי ההשקעות הסיניות עלולות להוות סכנה ביטחונית, ושגריר ישראל לשעבר בסין וילנאי אף קרא לביטול המכרז לבניית הנמל החדש בחיפה. ארה"ב [הביעה](#) את דאגתה בנושא זה במהלך פגישתם של נתניהו והיועץ לביטחון לאומי בולטון. ישראל [מנעה](#) מסין אפשרות לזכות במכרז לבניית נמל תעופה בינלאומי כאשר פתחה אותו רק בפני חברות נאט"ו. במשרד החוץ [ניסו](#) להרגיע את הסינים והדגישו את החשיבות של שמירת היחסים התקינים. שר הכלכלה היפני [ביקר](#) בארץ בראש [משלחת](#) גדולה של 200 אנשי עסקים, נפגש עם ראש הממשלה נתניהו ושר הכלכלה כהן והשתתף בדיאלוג המשותף בנושא חדשנות. מספר התיירים האסייתים בישראל [הגיע](#) ב-2018 לשיא חדש של 450,000 תיירים בשנה. משבר בין ישראל ותאילנד [התעורר](#) לאחר שיישום הסכם תנאי השכר של עובדי החקלאות התאילנדים אותו הוביל משרד החוץ נעצר בהחלטת שר האוצר בלחץ הלובי של החקלאים.
- החזרה לאפריקה** - ראש הממשלה נתניהו [קיים](#) ביקור בזק בצ'אד, [בלוויית](#) היועץ לביטחון לאומי בן שבת, בו [חתם](#) עם הנשיא דבי על חידוש היחסים הדיפלומטים בין המדינות, ועל שורה של הסכמים לרכש ביטחוני ושיתוף [פעולה](#) עסקי. בכך נענה נתניהו לרשימת הדרישות של נשיא צ'אד שהוגשה בביקורו בארץ במהלך חודש נובמבר 2018. נשיא סודן אל-באשיר [הצהיר](#) בראיון [כי](#) על אף התבטאויות ישראליות בנושא, הוא לא יאפשר למטוסים לטוס מעל ארצו לישראל. שר התחבורה כ"ץ [חתם](#) עם שגריר רואנדה בישראל על הסכם לקידום טיסות ישירות בין המדינות. שגרירות ישראל בקניה בשיתוף פעולה עם משלחת מנהיגים צעירים מצפון-מערב ארה"ב והקהילה היהודית של ניירובי [אימצו](#) בית יתומים חולי איידס ותרמו ציוד, ולרגל ט"ו בשבט שתלו יחד עצים.
- דיפלומטיית נשק** - המכרז למכירת מטוסי F-16 לקרואטיה בו ישראל זכתה [בוטל](#) סופית בלחץ אמריקאי. בעקבות ההחלטה, מנכ"ל משרד הביטחון אודי אדם [התנצל](#) בפני שר ההגנה הקרואטי על כך שישראל לא תוכל לספק את המטוסים.
- המשבר עם יהדות ארה"ב** - שגריר ישראל בארה"ב דרמר, בשיתוף עם משרד החוץ, [הוביל](#) להגעתן של משלחות רבנים מהזרמים הפרוגרסיביים בארה"ב לישראל, וזאת בניסיון להתגבר על המשבר בין ישראל והנהגת הקהילות הפרוגרסיביות בארה"ב. הקונסול הכללי בניו יורק דיין [עזב](#) במחאה ארוע גיוס כספים של בצלאל, לאחר שנשיא האקדמיה ביקר את ההתקפות על חופש הדיבור בישראל.

ד. ציר זמן חודשי

תאריך	מה קרה?
5 בינואר	היועץ לביטחון לאומי של ארה"ב בולטון הגיע לביקור עבודה בישראל.
7 בינואר	שר התחבורה כ"ץ חתם עם שגריר רואנדה בישראל על הסכם לקידום טיסות ישירות בין המדינות.
11 בינואר	שר הפנים דרעי נפגש עם מקבילו הצ'כי בפראג. השניים דנו בהעמקת שיתוף הפעולה בין המדינות ובדרכים למניעת כניסתם של מסתננים.
14 בינואר	שר האנרגיה שטייניץ השתתף בקהיר בפורום שרי האנרגיה האזורי הראשון שהתכנס בחסות נשיא מצרים.
14 בינואר	משלחת של איפא"ק קיימה פגישה במשרד החוץ של קפריסין בחסות הסוכנות היהודית.
15 בינואר	שר הכלכלה היפני ביקר בארץ בראש משלחת גדולה של 200 אנשי עסקים, נפגש עם ראש הממשלה נתניהו ושר הכלכלה כהן והשתתף בדיאלוג בנושא חדשנות.
16 בינואר	הנשיא ריבלין אירח את אמו של התובע הארגנטינאי המיוחד שחקר את הפיגוע בבניין הקהילה היהודית בארגנטינה ונרצח, ולכבודו הוקמה אנדרטה בישראל.
16 בינואר	שר האנרגיה שטייניץ נפגש עם סגן שר האנרגיה האמריקאי ברוליט בירושלים.
18 בינואר	נתניהו נפגש עם ראשת ממשלת רומניה דנצ'ילה בירושלים.
20 בינואר	נתניהו טס לצ'אד וחתם על חידוש הקשרים הדיפלומטיים עם המדינה.
21 בינואר	ישראל ואוקראינה חתמו על הסכם סחר חופשי, אחרי שנים של משא ומתן.
23 בינואר	הנשיא ריבלין נפגש עם נשיא צרפת מקרון בפריס. אל הנשיא הצטרף מפקד חיל האוויר נורקין והשניים דנו בהתפתחויות בצפון מול סוריה ולבנון. הנשיא נפגש גם עם ראשי הקהילות היהודיות והמוסלמיות בצרפת ודן עמן על דיאלוג בין-דתי.
23 בינואר	נמסרו דיווחים כי משלחת מטעם הלובי היהודי בווינגטון נפגשה במרוקו עם שר החוץ, לדיון באפשרות של קידום יחסי מרוקו-ישראל בתמורה לתמיכה אמריקאית בפעילות מרוקו בדרום סהרה.
27 בינואר	ישראל שלחה משלחת סיוע לברזיל להתמודדות עם אסון התמוטטות הסכר.
28 בינואר	נתניהו נפגש עם שר החוץ האיטלקי מילנזי. השניים דנו על צינור הגז לאירופה.
30 בינואר	הנשיא ריבלין נפגש עם נשיאת מלטה קוליריו, שהגיעה לביקורה הראשון בישראל

ה. פרסומים אחרונים של מכון מיתוים

<p>אלטרנטיבות למדיניות-החוץ הישראלית בפתחה של שנת בחירות - סיכום הכנס השנתי של מכון מיתוים לשנת 2018, ינואר 2019. [קישור לווידיאו של הכנס]</p> <p>הזדמנויות אזוריות לשיפור המצב בעזה - סיכום כינוס של מכון מיתוים ו-IPCRI, ינואר 2019.</p> <p>גבריאל מיטשל, "היחסים הסוערים בין ישראל לתורכיה מאז הסכם הפיוס של 2016", ינואר 2019.</p> <p>ד"ר עדינה פרידמן, "תוניסיה בעקבות האביב הערבי ויחסיה עם ישראל", ינואר 2019.</p> <p>ברוך בינה, "מדיניות ארה"ב כלפי ישראל והמזרח התיכון", גיליון 74, ינואר 2019.</p>	<p>דו"חות ומחקרים</p>
<p>ד"ר עידו זלקוביץ', "המערכת הפוליטית הפלסטינית – לאן? ישראל היום", 31 בינואר 2019.</p> <p>השגריר לשעבר מיכאל הררי, "מפגש האינטרסים הישראלי-מצרי: האם תחום האנרגיה הוא הבא בתור?" דבר ראשון, 24 בינואר 2019.</p> <p>פרופ' אלי פודה, "הנסיגה האמריקאית וסוף המאבק על סוריה", דבר ראשון, 30 בדצמבר 2018.</p>	<p>מאמרי דעה</p>
<p>השגריר לשעבר מיכאל הררי, "ביקור נתניהו בצ'אד", גלי צה"ל, 20 בינואר 2019.</p> <p>ארז רביב, "שותפות אזורית", דבר ראשון, 13 בינואר 2019.</p> <p>גבריאל מיטשל, "פורום הגז המזרח ים-תיכוני", כאן, 15 בינואר 2019. [באנגלית]</p>	<p>ראיונות בתקשורת</p>